

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาการควบคุมการนำเสนอความรุนแรงในรายการข่าวโทรทัศน์นี้ ใช้วิธีการวิจัยโดยวิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) และวิธีการวิจัยแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ศึกษา

1. บุคคลที่ทำหน้าที่ผู้กรองสารของสถานีโทรทัศน์ ได้แก่ บรรณาธิการข่าว และ/หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้าย ในการคัดเลือกข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5, สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7, สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11

2. เนื้อหาของข่าวอันได้แก่ ภาพ และเสียงของข่าวซึ่งออกอากาศในรายการข่าวภาค 19.30 น. และภาค 20.00 น. ของสถานีโทรทัศน์ 5 สถานี ในเขตกรุงเทพมหานคร ในช่วงเวลาดังแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2533 ถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2533 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากทำการสัมภาษณ์บรรณาธิการ และ/หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้ายในการคัดเลือกข่าวของทั้ง 5 สถานีเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ขนาดตัวอย่างของประชากร

1. สำหรับผู้กรองสารจะทำการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าว และ/หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้ายในการคัดเลือกข่าวของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 สถานี ในเขตกรุงเทพมหานคร สถานีละ 3 ท่าน รวมทั้งสิ้น 15 ท่าน

2. สำหรับเนื้อหาของข่าวโทรทัศน์ จะใช้เครื่องวัดทัศนับนทิกภาพ
 รายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 สถานี ซึ่งเริ่มบันทึกหลังจากเก็บ
 ข้อมูลการสัมภาษณ์เสร็จแล้ว คือ เริ่มบันทึกตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม ถึงวันที่
 5 สิงหาคม 2533 โดยทำการบันทึกทุกวันทุกสถานี รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 70 ครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงสาร คือ บรรณาธิการ และ/หรือผู้มีอำนาจ
 ตัดสินใจขั้นสุดท้ายในการคัดเลือกข่าว ด้วยคำถามที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเหมือนกันทั้ง 15 ราย
2. หลังจากสัมภาษณ์บรรณาธิการ และ/หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้าย
 เสร็จแล้ว ใช้เครื่องวัดทัศนับนทิกภาพรายการข่าวโทรทัศน์ทั้ง 5 สถานี โดยทำการบันทึก
 ทุกช่อง และทุกวันเป็นเวลา 2 สัปดาห์
3. วิเคราะห์ทัศนับนทิกภาพรายการข่าวโทรทัศน์ เพื่อบันทึกลงในแบบบันทึก
 เนื้อหารายการข่าวเพื่อทราบถึง
 - 3.1 ปริมาณการนำเสนอความรุนแรงในรายการข่าวโทรทัศน์ของแต่ละสถานี
 - 3.2 ระดับของความรุนแรงที่นำเสนอในรายการข่าวโทรทัศน์ของแต่ละสถานี
4. รวบรวมกฎหมาย และระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการ
 นำเสนอความรุนแรงในรายการข่าวโทรทัศน์. แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านกฎหมาย
 สื่อสารมวลชน ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการตีความหมายกฎหมาย
5. รวบรวมบทความหรือบทวิจารณ์ ในเรื่องความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์
 จากหนังสือพิมพ์, นิตยสารและวารสารต่างๆ
6. รวบรวมเอกสาร หนังสือ และรายงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความ
 รุนแรงในข่าวโทรทัศน์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. เครื่องวัดทัศน สำหรับบันทึกรายการข่าวโทรทัศน์แต่ละสถานี
2. แบบฟอร์มบันทึกเนื้อหารายการข่าวโทรทัศน์ สำหรับบันทึกรายละเอียดของรายการข่าวที่ได้รับการบันทึกเป็นทัศนแล้ว ในรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณการนำเสนอความรุนแรงของรายการข่าวโทรทัศน์ ซึ่งมีหน่วยวัดเป็น นาที : วินาที และระดับของความรุนแรงที่นำเสนอในรายการข่าวโทรทัศน์
3. เทปบันทึกเสียงสำหรับการสัมภาษณ์บุคคลผู้รับผิดชอบในการคัดเลือกข่าว ของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 สถานี เพื่อทราบหลักเกณฑ์การคัดเลือกข่าว และแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกข่าวที่มีความรุนแรงออกอากาศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ
- ส่วนที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาของข่าวโทรทัศน์
 - ส่วนที่ 2 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์
 - ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสาร

1. การวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวโทรทัศน์

การวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวโทรทัศน์จะทำการวิเคราะห์ใน 3 ประเด็นด้วยกัน คือ

- วิเคราะห์ปริมาณการนำเสนอความรุนแรงในรายการข่าวโทรทัศน์
- วิเคราะห์ระดับของความรุนแรงในรายการข่าวโทรทัศน์
- วิเคราะห์เนื้อหาข่าวในเชิงตรวจสอบการคัดเลือกข่าวความรุนแรงตามหลักเกณฑ์แต่ละสถานี

1.1 การวิเคราะห์ปริมาณการนำเสนอความรุนแรงในรายการข่าวโทรทัศน์

โดยกำหนดหน่วยวัดเป็น นาที : วินาที สำหรับการวิเคราะห์นี้จะพิจารณาภาพที่ปรากฏออกมาเป็นหลัก เสียงเป็นรอง และในการบันทึกเวลาการนำเสนอ ความรุนแรงจะบันทึกเฉพาะเมื่อมีภาพความรุนแรงปรากฏขึ้นในข่าวเท่านั้น ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรายงานข่าวความรุนแรงจากผู้ประกาศ มีแต่เสียงไม่มีภาพข่าวจะทำการบันทึกเวลาตั้งแต่ผู้ประกาศเริ่มรายงานข่าวจนกระทั่งข่าวนั้นจบ

1.2 การวิเคราะห์ระดับของความรุนแรง

ในการวิเคราะห์จะแบ่งระดับความรุนแรงเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. รุนแรงมากที่สุด คือ

- ผู้กระทำให้ผู้ประกร์ทำให้ผู้ถูกระทำตาย
- ผู้กระทำให้ไม่ใช้ผู้ประกร์ทำให้ผู้ถูกระทำตาย
- ภัยธรรมชาติ/อุบัติเหตุ/โรคภัย/ทำให้ผู้ถูกระทำตาย

2. รุนแรงมาก คือ

- ผู้กระทำให้ผู้ประกร์ทำให้ผู้ถูกระทำบาดเจ็บ-มีเลือด/พิการ
- ผู้กระทำให้ไม่ใช้ผู้ประกร์ทำให้ผู้ถูกระทำบาดเจ็บ-มีเลือด/พิการ
- ภัยธรรมชาติ/อุบัติเหตุ ทำให้ผู้ถูกระทำบาดเจ็บ-มีเลือด/พิการ
- การกระทำต่างๆของผู้กระทำให้ผู้ถูกระทำเกิดความกดดันจิตใจ

อย่างรุนแรง เช่น ป่วยทางจิต เป็นต้น

3. รุนแรงปานกลาง

- ผู้กระทำให้ผู้ประกร์ทำให้ผู้ถูกระทำบาดเจ็บ-ไม่มีเลือด/เจ็บป่วย
- ผู้กระทำให้ไม่ใช้ผู้ประกร์ทำให้ผู้ถูกระทำบาดเจ็บ-ไม่มีเลือด/เจ็บป่วย
- ภัยธรรมชาติ/อุบัติเหตุ ทำให้ผู้ถูกระทำบาดเจ็บ-ไม่มีเลือด/เจ็บป่วย
- ผู้กระทำให้อาวุธ หรือไม่ใช้อาวุธ อันก่อให้เกิดความหวาดหวั่น

เกรงกลัว แก่ผู้ถูกระทำ เช่น ใช้ปืนข่มขู่ การข่มขู่ประทุวง

- ผู้กระทำกระทำทางวาจาอันก่อให้เกิดความหวาดหวั่น เกรงกลัว

เกิดความกดดันทางจิตใจ เช่น โหมโท เสียใจ

4. รุนแรงน้อย

-ผู้กระทำแสดงให้เห็นอาวุธทำให้ผู้พบเห็นเกิดความเกรงกลัว เช่น

การสวนสนาม การซ้อมรบ

-ผู้กระทำกระทำการใด ๆ ก็ตามที่ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย

5. รุนแรงน้อยที่สุด

-การรายงานความรุนแรงจากผู้ประกาศข่าว

สำหรับการวิเคราะห์ระดับความรุนแรงนี้ จะจัดระดับความรุนแรงตามระดับสูงสุดที่น่าเสนอในข่าวนั้น

1.3 การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวในเชิงตรวจสอบการคัดเลือกข่าวความรุนแรงตามหลักเกณฑ์แต่ละสถานี

โดยการเปรียบเทียบเนื้อหาข่าวโทรทัศน์กับหลักเกณฑ์การคัดเลือกข่าวความรุนแรงของแต่ละสถานีว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

การทดสอบความเชื่อมั่น

การทดสอบความเชื่อมั่นของการวิเคราะห์เนื้อหาข่าว โดยสุ่มเลือกข่าวจากรายการข่าวโทรทัศน์ทั้ง 5 สถานี เลือกมาสถานีละ 4 ข่าว รวมทั้งหมด 20 ข่าว นำไปให้ผู้ทรงรหัสซึ่งเป็นนิสิตปริญญาโท ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน ทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยยึดหลักเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ วิเคราะห์เนื้อหาของข่าวว่ามีความรุนแรงหรือไม่ และวิเคราะห์ระดับของความรุนแรง จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ของผู้ทรงรหัสทั้ง 2 คน และผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยเอง ไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรของ ฮอลล์ตี (Budd 1976:68) ดังนี้

$$R = \frac{3}{C_1 + C_2 + C_3} (C_1, 2, 3)$$

$$C_1 + C_2 + C_3$$

$C_1, 2, 3$ คือ จำนวนรายชื่อเรื่องที่ถูกวิเคราะห์ทั้ง 3 คน มีความเห็นตรงกัน

$C_1 + C_2 + C_3$ คือจำนวนเรื่องที่ถูกวิเคราะห์ทั้ง 3 ทำการวิเคราะห์ทั้งหมด

R คือ ค่าความเชื่อมั่น

ค่าที่ได้จากการคำนวณด้วยสูตรนี้ ควรสูงกว่า 0.75 จึงจะถือว่ามีความน่าเชื่อถือ ซึ่งผลจากการทดสอบความเชื่อมั่น พบว่าค่าความเชื่อมั่นที่ได้ มีค่าเท่ากับ 0.80 ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้

2. การวิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์

ในการวิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงสารทั้ง 15 ราย ดำเนินการดังนี้

2.1 เรียบเรียงค่าให้สัมภาษณ์จากเทปบันทึกเสียง มาเป็นลายลักษณ์อักษรแบบคำต่อคำ

2.2 จัดประเภทเนื้อหาของบทสัมภาษณ์ออกเป็นประเด็นต่างๆตามที่ผู้วิจัยต้องการทราบจากคำตอบคือ

- หลักเกณฑ์การคัดเลือกข่าวโทรทัศน์
- แนวทางการพิจารณาคัดเลือกข่าวที่มีความรุนแรง
- ปฏิกิริยาตอบกลับของผู้ชมที่มีมาถึงฝ่ายข่าว

3. การวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสารจะทำการวิเคราะห์ใน 2 ประเด็น คือ

1. การควบคุมของรัฐ โดยวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์
2. การควบคุมโดยสาธารณะ โดยวิเคราะห์จากบทความ บทวิจารณ์ทางหนังสือพิมพ์ และเอกสารการสัมมนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโทรทัศน์ ในด้านปริมาณ และระดับของความรุนแรงที่นำเสนอในข่าวโทรทัศน์ จะใช้คำนวณด้วยค่าสถิติแบบร้อยละ